

متن پرسش

سلام علیکم امام خمینی (ره) در کتابی اشاره دارند کاری که حتی شبه ریا در آن می رود را باید ترک کرد در بسیاری از فعالیت های اجتماعی من چنین شبه ای وجود دارد آیا ترک همه ی این کارها باعث متوقف شدن رشد اجتماعی نمی شود به علاوه من این کارها را به این امید انجام می دهم که با گذشت زمان ربای آن ها از بین برود بلکه این کارها برایم امری عادی شود و تا به حال فکر می کرده ام اگر یک حالتی در درون انسان وخیم نیست می تواند با بی اعتنایی به آن این حالت را از بین ببرد حال می خواهم بدانم شما چه راهی را پیشنهاد می کنید؟ از بحث مبانی معرفتی مهدویت تا صفحه ی ۶۰ آن من این گونه فهمیدم که نسبت ما به امام زمان مثل نسبت ایشان به خداوند است یعنی رابطه ی ایجاددی اگر این گونه باشد هیچ انسانی نمی تواند به این مقام برسد چون به هر حال کسی که موجودی را ایجاد می کند از او بالاتر است حال سوال من این است که با فرض بالا ما انسان ها غایتی داریم که هرگز به آن نمی توانیم برسیم آیا این حرف درست است و اگر درست است آیا با حکمت خداوند سازگار است؟ آیا حضرت علی در دوران حکومت خود به فکر تشکیل لشکر نظامی که همیشه در خدمت حکومت باشد بود و اگر نبود چرا؟ آیا در احکام قضایی اسلام ساختن زندان نیز هست یا نه؟

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیک السلام: ۱- ریا به این معنی است که انسان از ابتدا یک عمل دینی را بدون آن که اعتقادی به آن عمل داشته باشد، جهت جلب نظر مردم انجام دهد. حال اگر کسی واجبی را انجام داد به جهت آن که خداوند دستور داده است ولی در ضمن نفس امّاره‌ی او از درون به صحنه آمد که آری آن کار را انجام بده که معلوم شود تو اهل انجام واجبات و ترک محرّمات هستی. به این عمل، عمل ریائی نمی گویند، چاره‌ی کار آن است که توجه خود را به همان انگیزه‌ی اول معطوف کنیم و به نفس امّاره اعتنایی ننماییم، نه این‌که از کاری که باید انجام دهیم خودداری کنیم. در مستحبات و فعالیت‌های اجتماعی هم موضوع از همین قرار است که به اعتبار مستحب‌بودن و خدمت به مردم انجام دهیم و به شوق نفس امّاره بی‌اعتنا باشیم. آری اگر انگیزه‌ی اولیه‌ی شما آن بود که برای جلب نظر مردم انجام دهید، بدون آن‌که نظر به واجب‌بودن و یا مستحب‌بودن آن داشته باشید آن عمل باطل است و در اعمال مستحب اگر احساس کردید بیش از آن‌که جنبه‌ی مستحب‌بودن آن مدّ نظر شما است، جنبه‌ی جلب نظر مردم مطرح است باید آن عمل را ترک کرد. ۲- غایت انسان قرب الهی

است که از دریچه‌ی نظر به انسان کامل و به مدد انوار آن ذوات مقدس ممکن است و لذا ائمه «علیهم‌السلام» در روایات می‌فرمایند: با اطاعت و محبت به ما، با ما محشور می‌شوید. یعنی در ذیل نوری قرار می‌گیرید که آن‌ها قرار دارند. ۳- حضرت علی «علیه‌السلام» در عین آن‌که به رسم آن زمان از قبایل و شهرها لشکرگیری می‌کردند، یک مجموعه‌ی جان بر کف داشتند به نام «شُرطه» که شرطه‌های امروزی که در کشورهای عربی هستند، از آن زمان معمول شد. ۴- در اسلام بیشتر با حدّ و تعزیر و جریمه، خلافکاران را تنبیه می‌کنند ولی حبس کردن نیز در حدّ محدودی مطرح بوده. موفق باشید